Atitudini

CA UN SPION ÎN TIRASPOLUL ASEDIA

Primind o misiune secretă din partea Centrului de spionaj al moldovenilor din Basarabia marți (22 mai 1990) trebuia să mă infiltrez în urbea Tiraspolului ca să culeg și să aduc dovezi concludente despre evenimentele de duminică (20 mai) de la Tighina, pe care nu am reușit s-o cucerim deocamdată. Eșecul nostru urma a fi elucidat urgent, întru evitarea altor, viitoarelor agresiuni. Alegerea picase pe mine. Din moment ce vorbesc cu un impetuos accent moscovit. M-am lansat în această periculoasă afacere cu ajutorul unui autobuz special UNGHENI-TIRASPOL din care am coborît la gara orașului respectiv cu o înfățișare (în aparență) nevinovată a unui călător oarecare. Dar nu aveam timp de pierdut. Informațiile trebuia să le culeg de la bun început. Or, dacă (vorba lui Camus) ideile mari poți să le întîlnești la un colț de stradă, unui spion veritabil ideile, de obicei, îi vin într-un taximetru. Am urcat în primul, numind adresa Institutului pedagogic, unde, chipurile, lucrează un coleg de facultate. «Ce mai e nou pe la dumneavoastră?» l-am întrebat pe șofer, cu prudență. «Cum, nu știi?» «Abia am sosit din capitala țării». «Clar... Duminică era cît pe ce să ne cucerească hoarda moldovenească din Basarabia, dar...». După asta mi-a povestit, cu lux de amănunte, spectacolul invadatorilor și rezistența bravă a fiilor orașului său natal în care locuiește de vreo doi ani. In semn de mulțumire i-am dat o rublă și am coborît în fața clădirii vechi a institutului. Aici urma să mă întîlnesc cu omul de legătură, d-l Grigore Chiperi, cu care trebuia să mă duc la d-l Lașcu, — conducătorul F.P. din oraș. Nu am văzut pe nimeni. Ambii erau plecați la Chișinău. Atunci m-am reținut lîngă clădire cu profesorii institutului (numele nu le dau, vă închipuiți de ce) de la care am aflat următoarele: în Tiraspol locuiesc mai mult de 200 de mii cetățeni printre care în ultimii 20—25 de ani s-au înregistrat (astăzi pensionari) «coloneii negri», foști militari și cei mai agresivi față de hotărîrile parlamentului. Conducerea orașului le îndeplinește toate moșturile, despre care Caragiale nu a avut nici o închipuire, împreună cu C.U.C.M.-ul (Comitetul unit al colectivelor muncitorești), care de fapt este avangarda clandestină a frontului «Edinstvo». Aceste două organizații (rămînă vorba între noi), îmi spun profesorii, l-au folosit pînă și pe primul secretar al partidului din oraș, pe Leonid Țurkan, ca pe o gumă de mestecat, scuipîndu-l cînd au simțit că le stă prea mult printre dinți. Dar, cea mai mare și poate cea mai sătioasă bucurie a urbei este deputata Sovietului Suprem al Republicii, tovarășa Volkova Ana Zaharovna, — femeie deșteaptă, cunoscătoare a mai multor limbi (mi se spune că l-a citit și pe N. Iorga în original!) și care odată cu articolul «Mă învinuiesc» a început să scrie, în singurătatea ei benevolă, foi volante și să le împrăștie prin oraș descoperînd pînă și-n personalitatea lui Mihail Gorbaciov pe un «trădător al socialismului». Securitatea de stat a recunoscut foarte repede în acestе foi stilul proeminentei profesoare, dar nimeni nu pricepe de ce în perioada alegerilor informațiile au fost ținute în taină. Tovarășa Volkova, desigur, este departe de a fi o nouă Nină Andreeva, dar care, totuși, încearcă să treacă măcar cu otrava ei Rubiconul (adică, Nistrul) pe unde nici Suvorov n-a cutezat.

Ce s-a întîmplat, însă, la 20 mai în Tiraspol? Pornind de la ideea subversivă că oștirile moldovenești (consolidate de F.P.M.) ar putea să-i ia pe toți prin surprindere, radioul local, care lucrează sub bagheta atentă a redactorului responsabil Kilik Ivan Petrovici a îndesit-o cu chemări alarmante după care vîrstnicii ascultători începeau să tremure ca în așteptarea unui cataclism universal. Radioul îi chema pe bărbații în vîrstă de la 20 pînă la 45 de ani să iasă la apărarea orașului. Apelul revenea mereu și mereu, ca un S O S. In sfîrșit, 1300 sau mai mulți de viteji, drogîndu-se (cu alcool), au blocat trecerea peste pod, alții — gara. Detașamentele lor erau conduse de comandanți speciali și care refuzau ordinile din afară. Două helicoptere corectau pozițiile lor strategice. Nici o muscă, ca să nu mai vorbim de Calul Troian, nu putea să treacă prin celebra îngrăditură. Astfel, deși cu flamura drapelelor tricolore învolburate de vînt, oștirile noastre au făcut cale întoarsă.

Ascultam, cînd deodată, am observat o agitație printre oameni și cum încep să alerge spre că-

minul studenților. [illegible] eu pe accelerator și dă am ajuns în cu[illegible] lui. Multă lume, m[illegible] jurul unei mașini cu s[illegible] Studenții arborase[illegible] clădirii unicul trico[illegible] ceea ce, desigur, l[illegible] curat al rușilor. E[illegible] pună capăt acestei «[illegible] partea studenților și [illegible] găsiră doi electricie[illegible] cîndu-se pe acoperiș[illegible] drapelul sub motiv[illegible] pelul, poate fi lovit [illegible] preajma unui fir de te[illegible] tă (240 de volți). A s[illegible] ția, după ce studenții [illegible] să fixeze drapelul pe [illegible] Arăta și mai frumos[illegible] aceea, vorbind cu [illegible] înțeles că ei îl vor [illegible] și noaptea, făcînd [illegible] această parte a Re[illegible] absurditatea și fanatis[illegible] necat definitiv mișc[illegible] «Niciodată!», urlă el [illegible] tuziasm opioman. [illegible] mă, gîndesc la Edgar [illegible] corbul său care strig[illegible] NEVERMORE!

CHIAR NICIODAT[illegible]

Eugen C[illegible]

